

ТРАНСПАРЕНТНІСТЬ

**ТРАНСПАРЕНТНІСТЬ ТА ЇЇ ВПЛИВ
НА КОНКУРЕНТНУ ПОЗИЦІЮ
ПІДПРИЄМСТВА**

2017 рік

Зміст

Вступ.....	3
1. Транспарентність підприємства: сутність та основні елементи.....	4
2. Методичні засади оцінювання транспарентності підприємства.....	9
3. Оцінка впливу транспарентності на конкурентну позицію підприємства.....	15
Висновки.....	26
Список використаних джерел.....	28
Додатки.....	32
Додаток А. Вихідна інформація за підприємствами.....	32

Вступ

Одним із чинників підвищення конкурентоспроможності підприємства та посилення його конкурентних позицій на ринку є його транспарентність. Незважаючи на значущість транспарентності як чинника забезпечення довіри акціонерів та контрагентів до компанії, підвищення рівня її інвестиційної привабливості та економічної стійкості, теоретичні та практичні засади визначення зв'язку транспарентності та конкурентної позиції підприємства залишаються недостатньо висвітленими в економічній літературі, що зумовлює актуальність досліджень у цьому напрямку.

Питання сутності та особливості оцінювання транспарентності підприємства розглянуто у працях М. Пашковської [1], Ж. Дерія [2], Н. Завгородньої [2], І. Суровцевої [3], І. Кузіної [4], Р. Хубієва [5], Т. Савченко [6] та ін. Незважаючи на публікації об'єктивним є дослідження сутнісних характеристик транспарентності, визначення її складових елементів, обґрунтування показників для оцінювання транспарентності, а також здійснення емпіричних досліджень та виявлення залежності між транспарентністю та конкурентною позицією підприємства. Зазначене зумовило вибір теми роботи, її мету та завдання.

Метою роботи є дослідження залежності між транспарентністю та конкурентною позицією підприємства. Реалізація поставленої мети зумовила необхідність визначення сутності та елементного складу транспарентності, а також обґрунтування методичних підходів до оцінювання транспарентності.

Об'єктом дослідження є процес управління транспарентністю підприємства. Предметом дослідження є теоретичні, методичні та прикладні засади оцінювання впливу транспарентності на конкурентну позицію підприємства.

Під час проведення дослідження використано наукові публікації з питань сутності та оцінювання транспарентності підприємства. У роботі використано

дані Державної служби статистики України, інформація за підприємствами Харкова та Харківської області.

1. Транспарентність підприємства: сутність та основні елементи

Сучасний етап розвитку національної економіки характеризується посиленням конкурентної боротьби на всіх сегментах ринку, а керівники та спеціалісти для забезпечення розвитку господарюючого суб'єкта визнають необхідним пошук та виділення тих чинників, що у найбільшій мірі впливають на конкурентоспроможність підприємства. Для визначення і дослідження цих чинників їх групують за різними ознаками, виділяючи чинники зовнішнього та внутрішнього середовища [7, с. 178-179], загальні та спеціалізовані, такі, що залежать від технології, належать до сфери виробництва, стосуються реалізації продукції, входять до сфери маркетингу, належать до професійних навичок, пов'язані з організаційними можливостями [8, с. 47-48] та інші.

Опубліковані дані свідчать про значні зрушення у пріоритетах споживачів. Так, якщо раніше споживачі фокусувались здебільшого на якості та ціні товару або послуги, то сьогодні до цих чинників додалися інші, а саме цінності компанії-виробника, вплив на екологію активність у реалізації соціальних програм тощо [9]. До переліку вказаних чинників входить також і транспарентність компанії. За результатами досліджень Havas Worldwide [9] поряд з екологічністю та місією прозорість компанії визнається тією специфічною характеристикою, що впливає на обсяги споживання. Як свідчать опубліковані дані така характеристика як «прозорість» увійшла до ТОП-3 ключових цінностей, якими, за думкою споживачів, повинна володіти сучасна компанія [9]. Якщо прозорість є для споживачів цінністю компанії, то об'єктивно виникає питання щодо впливу такого чинника як відкритість компанії на її конкурентоспроможність та конкурентну позицію на ринку.

Огляд публікацій свідчить що науковці приділяють транспарентності значну увагу та визнають її основою розвитку держави та підприємств в сучасному світі [1, с. 140; 2; 3], необхідною умовою звітності компаній [4; 10], чинником

інвестиційної привабливості та сприятливого іміджу економічних систем різного рівня [11-13].

Перш ніж досліджувати залежність конкурентної позиції підприємства від транспарентності визначимо сутність та основні її елементи. Визначення терміну «транспарентність», наведені в літературі, подані у табл. 1.

Таблиця 1 – Визначення терміну «транспарентність»

Автор, джерело	Визначення
1	2
Cambridge Dictionary	легкий для проглядання
Oxford Dictionary	певний стан прозорості
О.В. Крет	відкритість, прозорість, гласність, публічність і підзвітність процесу формування, розвитку та функціонування органів державної влади різного рівня і процесу прийняття ними рішень
М. Пашковська	засадниче поняття, яке у собі в тісному взаємозв'язку поєднує декілька категорій, таких як: прозорість, відкритість, гласність, громадську участь тощо, які визначають форми та способи функціонування органів державної влади та місцевого самоврядування у демократичній державі; сукупність компонентів, які формують належний рівень розуміння та обізнаності громадян щодо різних аспектів діяльності органів влади, а також забезпечують права та можливості доступу до інформації, участі у роботі органів влади, впливу на прийняття рішень та контролю за діяльністю посадових осіб
Р.В. Кузіна	ступінь, з якою інвестори мають вільний доступ до будь-якої необхідної інформації про компанії, так і рівні цін, глибини ринку; якісна фінансова звітність, зрозуміла зовнішньому користувачеві, що дозволяє порівнювати дані компаній між собою і підготовлена на загальноприйнятній системі облікових стандартів
В.В. Ковальчук, К.В. Новікова	транспарентною слід вважати фінансову звітність, у якій максимально повно й правдиво розкрито усі суттєві відомості про діяльність організації, необхідні користувачам для винесення обґрунтованого судження про її фінансовий стан і результати діяльності з метою

	прийняття рішення про будь-які види взаємодії з нею
--	---

Продовження табл. 1

1	2
Ж.В. Дерій, Н.В. Завгородня	інформаційна прозорість або гласність, публічність середовища, в якому знаходиться суб'єкт та надає всім зацікавленим сторонам необхідну їм для прийняття раціональних рішень інформацію у відкритій, повній, своєчасній і зрозумілій формі. У ширшому розумінні транспарентність означає наявність ефективних комунікацій та взаємодії між керівництвом, з одного боку, та акціонерами, кредиторами, засобами масової інформації, іншими ринковими агентами і навіть суспільством у цілому – з іншого.
Є.Б. Тихомирова	достовірність, ясність і можливість легкої перевірки відомостей про що-небудь; відсутність секретності
Л. Наливайко, М. Романов	складна теоретико-правова категорія, що змістовно поєднує в собі такі поняття як прозорість, відкритість, гласність, підзвітність, доступ до публічної інформації та участь в управлінні державними справами
Р.К. Хубієв	якісна характеристика фірми; її зміст полягає у системі відносин фірми з інвесторами та іншими заінтересованими сторонами на основі принципів відкритості, лояльності, взаємної вигоди та розвитку

Складено на основі [1; 2; 4; 10-12; 14; 15; 17].

За результатами досліджень сутнісних характеристик транспарентності визначено наступне. Термін транспарентність походить з англійської мови. У словнику Кембріджу «transparency» перекладається як «легкий для проглядання» [14], у Оксфордському словнику – певний стан прозорості [15]. Відзначимо, що попри загального сприйняття транспарентності як відкритості, змістове наповнення цього терміну значною мірою залежить від галузевої спрямованості дослідження. Міжнародна організація Transparency International визнає транспарентність як структурний елемент системи управління [16]. Дослідники в галузі державного управління характеризують транспарентність як «відкритість, прозорість, гласність, публічність і підзвітність процесу формування, розвитку та функціонування органів державної влади різного рівня і процесу прийняття ними рішень» [17, с. 7]. Науковці, що займаються проблемами розвитку бухгалтерського обліку, менеджменту на підприємстві

пов'язують транспарентність з прозорістю фінансової інформації, комунікаціями підприємства з учасниками економічних відносин [2–4].

З огляду на тему роботи розглянемо більш докладно питання транспарентності підприємств. За результатами узагальнення трактувань (табл. 1) визначено, що відносно підприємства науковці визначають транспарентність у широкому та вузькому сенсі. У вузькому розумінні транспарентність пов'язують з прозорістю фінансової звітності господарюючого суб'єкта щодо, у широкому – з ефективністю комунікацій підприємства з усіма зацікавленими сторонами (акціонерами, кредиторами, засобами масової інформації) [2, с. 264]. Перший підхід представлений у публікаціях [3, 4, 10], другий – у публікаціях [2, 5, 16].

Вважаємо, що кожний з підходів може бути використаний під час дослідження, а вибір на користь одного з них залежить від особливостей дослідження. У подальшому ми будемо дотримуватись другого підходу, згідно з яким транспарентність визначається як комплекс характеристик, що відображають характер комунікації підприємства з представниками різних заінтересованих сторін (інвесторами, кредиторами, працівниками та ін.) В цьому сенсі ми дотримуємось визначення наданого у публікації [2] та вважаємо, що транспарентність – характеристика прозорості відносин підприємства з іншими зацікавленими сторонами.

З огляду на те, що транспарентність є складною характеристикою, значущим є визначення її складових елементів. Це питання достатньо повно розглянуто у праці [5]. Досліджуючи зміст транспарентності автор відзначає, що це якісна характеристика фірми, яка включає фінансову, технологічну, управлінську, правову, інформаційну та соціальну відкритість [5, с. 17]. Погоджуючись в цілому з позицією щодо багатокomпонентності поняття «транспарентність» відзначимо сумнів щодо доцільності виділення такого елемента як «інформаційна прозорість». Вважаємо, що саме інформація забезпечує певний рівень відкритості підприємства за окремими елементами. Обсяг і склад інформації становить основу фінансової, технологічної, правової та інших

видів прозорості, що в сукупності і дозволяють говорити про певний рівень транспарентності. Враховуючи зазначене вище та спираючись на дослідження [5] вважаємо за доцільне як основні елементи транспарентності виділити такі як: фінансова, правова, технологічна та соціальна прозорість а також прозорість управління. Змістове наповнення вказаних елементів транспарентності наведені у табл. 2.

Таблиця 2 – Зміст основних елементів транспарентності підприємства

Елемент	Зміст
Фінансова прозорість	актуальність, достовірність, повнота, ясність фінансової звітності
Правова прозорість	відкритість інформації щодо заснування підприємства, її власників, стану корпоративного управління, взаємовідносин з клієнтами, співробітниками, державними органами, дані щодо судових рішень
Прозорість управління	відкритість документів щодо органів управління на підприємстві
Технологічна прозорість	повідомлення щодо використання певних технологій під час виробництва продукції (надання послуг), інформація щодо джерел надходження сировини, основних партнерів
Соціальна прозорість	повідомлення щодо програм розвитку для працівників підприємства, реалізації соціальних проектів

Складено на основі [3; 5; 10].

Виділені складові елементи у повній мірі відповідають нашому розумінню транспарентності як характеристики, що відображає комунікації підприємства із заінтересованими сторонами.

Так, згідно базових положень теорії зацікавлених сторін стейкхолдерами будь-якого підприємства є такі групи : акціонери; покупці продукції (послуг); постачальники ресурсів; працівники підприємства; місцева громада; суспільні групи; держава [18]. Як бачимо виділені елементи транспарентності і повній мірі відповідають на запити з боку стейкхолдерів щодо прозорості

підприємства. Фінансова та правова прозорість є предметом інтересу акціонерів (інвесторів) і постачальників ресурсів; технологічна прозорість – покупців і місцевої громади; соціальна – працівників підприємства; прозорість управління цікавить акціонерів (причому як міноритарних так і мажоритарних); держава та суспільні групи зацікавлені у відкритості компанії за всіма виділеними напрямками.

Таким чином на підставі проведених досліджень отримано такі висновки. Транспарентність – характеристика, що відображає прозорість комунікацій підприємства з основними заінтересованими сторонами. Це комплексна характеристика, яка складається з таких елементів як фінансова, правова прозорість, прозорість управління, а також технологічна та соціальна прозорість.

2. Методичні засади оцінювання транспарентності підприємства

Для дослідження транспарентності господарюючого суб'єкта необхідним є визначення способів та інструментів її вимірювання. В цьому сенсі певний інтерес представляють розробки, наведені у працях [4; 6; 10; 13; 19]. Розглянемо вказані розробки докладніше.

В. Ковальчук та К. Новікова, акцентуючи увагу на транспарентності фінансової звітності банку, пропонують оцінювати її за критеріями активності та формальності розкриття й доступності інформації. До переліку показників авторами включено такі як термін надання звітності за національними та міжнародними стандартами, наявність інформації про ризики, прострочену заборгованість за групами активів, отримані та сплачені штрафи, інвестиційну діяльність та ін. [10, с. 140-141]. Для оцінювання пропонується використання системи балів, а для визначення рівня транспарентності звітності авторами наведена певна шкала оцінки [10, с. 142].

У праці Н. Потривасової та Т. Кореновської методика оцінювання транспарентності не представлена. Водночас авторами наведені критерії оцінки

(актуальність, достовірність, повнота, ясність) та надано їх змістове наповнення, що в разі доповнення цих критерії умовами оцінки, може бути використано для визначення рівня транспарентності інформації у фінансовій звітності [13]. Схожий підхід наведений у роботі Кузіної Р.В.[4]. Авторка досліджує транспарентність корпоративної звітності та відзначає такі основні ознаки прозорої звітності: розкриття кінцевого бенефіціару, зрозуміла структура групи, розкриття всіх припущень і оцінок здійснених менеджментом при підготовці фінансової звітності та ін. Хоча умови оцінки не надані, проте очевидно можливість використання вказаних критеріїв для бальної оцінки транспарентності корпоративної звітності.

У роботі Савченко Т.Г. наведено результати порівняльної оцінки транспарентності двох корпорацій – «ЕххонМобіл» та НАК «Нафтогаз Україна» [6]. В основі висновків – результат оцінювання веб-сайтів компаній. Транспарентність господарюючих суб'єктів оцінено автором за такими показниками як публікація звіту про фінансовий результат, здійснення заходів у галузі захисту навколишнього середовища, актуальність даних, присутність і періодичність публікацій у соціальних мережах та ін. Для порівняльної оцінки компаній автор використав індекс транспарентності, розрахований як сума балів за вказаними показниками.

Спираючись на наведені розробки у подальшому обґрунтовано систему показників, а також визначено послідовність та умови для оцінювання транспарентності підприємства.

Перш за все визначимось з переліком показників. Під час їх розробки ми виходили зі складу основних елементів транспарентності, що наведені у табл. 2, а також враховували доступність джерел інформації. Саме це зумовило формування переліку показників, які, по-перше характеризують певний елемент транспарентності, а по-друге, значення за якими можуть бути отримані з відкритих джерел інформації, зокрема оприлюднених на веб-сайтах підприємств, а також на інших інтернет-ресурсах у вільному доступі. Під час

формування цієї системи показників також було враховано розробки авторів, наведених вище.

Наступний момент, який враховано під час формування системи показників – спосіб їх вимірювання. З огляду на практику оцінювання транспарентності різних об'єктів [6; 16; 19] вважаємо за доцільне використання методу бальних оцінок. Враховуючи уже існуючі розробки вважаємо за доцільне використання 4-бальної системи оцінювання. Умови оцінки такі: в разі високих значень характеристики встановлюється 3 бали, середній рівень відповідатиме 2, а низький 1 балу. Якщо інформація за певним показником відсутня – за цим показником встановлюється 0 балів. Система показників та кількість балів за кожним з них для оцінювання транспарентності наведена у табл. 3.

Як бачимо за окремими елементами транспарентності рекомендовано використання декількох показників. Це важливо урахувати як під час оцінювання локального компонента так і транспарентності підприємства загалом. Водночас вважаємо, що кожна з компонент має однакову значущість для загального висновку щодо транспарентності господарюючого суб'єкта. Враховуючи це для оцінювання транспарентності рекомендовано використання методу рівномірної оптимальності та адитивного згортання. Так для оцінювання локальної компоненти транспарентності рекомендовано використання формули (1), для визначення транспарентності загалом по підприємству, у балах, – формули (2).

$$Л_T = \frac{\sum_{i=1}^k B_i}{k}, \quad (1)$$

де $Л_T$ – локальна транспарентність, бал,

B_i – значення за певним показником, бал,

k – кількість показників для оцінки локальної компоненти.

$$K_T = \sum Л_T, \quad (2)$$

де K_T – комплексний показник транспарентності, бал.

Залежно від загальної кількості балів доцільно визначити рівень транспарентності підприємства. Вважаємо за доцільне виділити три рівня – високий, середній та низький.

Таблиця 3 – Показники для оцінювання транспарентності підприємства

Код	Показник	Оцінка			
		3 бали	2 бали	1 бал	0 балів
1	2	3	4	5	6
1	Фінансова прозорість				
1.1.	Термін представлення фінансової звітності за національними стандартами [10]	упродовж 1-2-х місяців після звітної дати	упродовж 3-4 місяців після звітної дати	більше ніж 4 місяці після звітної дати	фінансова звітність не оприлюднена
1.2	Термін представлення фінансової звітності за міжнародними стандартами [10]	упродовж 1-2-х місяців після звітної дати	упродовж 3-4 місяців після звітної дати	більше ніж 4 місяці після звітної дати	фінансова звітність не оприлюднена
2	Правова прозорість				
2.1	Розкриття інформації щодо історії становлення підприємства	надана з визначенням основних досягнень за періодами часу	надана за періодами часу без зв'язку з досягненнями	вказана фрагментарно	відсутня
2.2	Розкриття інформації щодо власників підприємства	повне розкриття інформації щодо найменування підприємства/прізвища, ім'я, по-батькові; частки паю (акцій) кожного із власників	не в повному обсязі за окремими учасниками	не за всіма учасниками	інформація щодо власників підприємства відсутня
2.3	Розкриття інформації щодо стану корпоративного управління на підприємстві	розкрита у повному обсязі згідно вимог звітності	не в повному обсязі за окремими напрямами	вказана фрагментарно	відсутня
3	Прозорість управління				
3.1	Розкриття інформації щодо посадових осіб та результатів загальних зборів на підприємстві	повне розкриття інформації щодо посадових осіб підприємства, результати загальних зборів акціонерів	надана не за всіма періодами часу	вказана фрагментарно	відсутня

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
4	Технологічна прозорість				
4.1	Розкриття інформації щодо технологій, які використовуються на підприємстві	наведена в динаміці, з відзначенням впровадження інноваційних розробок	наведена в режимі констатації факту	вказана фрагментарно	відсутня
4.2	Розкриття інформації щодо джерел надходження сировини, матеріалів, які використовуються на підприємстві	наведена у розширеному виді, з вказуванням основних постачальників підприємства	наведена в обмеженому виді	вказана фрагментарно	відсутня
5	Соціальна прозорість				
5.1	Розкриття інформації щодо програм розвитку для працівників підприємства	наведена у розширеному виді, з вказуванням конкретних програм	наведена в обмеженому виді	вказана фрагментарно	відсутня
5.2	Розкриття інформації щодо реалізації соціальних проектів	наведена у розширеному виді, з вказуванням конкретних проектів	наведена в обмеженому виді	вказана фрагментарно	відсутня

З огляду на максимальну (15 балів) та мінімальну (0 балів) кількість балів, крок для розмежування рівнів транспарентності становитиме 5 балів. Таким чином, якщо за розрахунками загальна кількість балів за локальними компонентами складатиме від 0 до 5 балів діагностуватиметься низький рівень транспарентності; якщо загальна сума балів становитиме від 6 до 10 балів – середній, а від 11 до 15 балів – високий рівень транспарентності підприємства (табл. 4).

Таблиця 4 – Оцінка рівня транспарентності підприємства

Значення комплексного показника транспарентності	Рівень транспарентності підприємства
[0; 5]	низький
[6; 10]	середній
[11; 15]	високий

Таким чином для визначення рівня транспарентності підприємства розрахунки необхідно здійснити у такій послідовності:

1. Сформувати масив даних для оцінювання локальних компонент транспарентності підприємства (L_T). Сукупність показників, за якими слід формувати інформацію, наведена у табл. 3.
2. Встановити кількість балів за кожним з показників (B_i).
3. Визначити кількість балів за кожною локальною компонентною транспарентності (L_T). Для розрахунків використати формулу (1).
4. Визначити кількість балів з урахуванням локальних компонент (K_T).
5. Визначити рівень транспарентності підприємства (табл. 4).

Для апробації наведеного методичного підходу щодо оцінювання транспарентності використано дані за підприємствами Харкова і Харківської області, що функціонують у різних сферах економіки [20-30]. Вихідна інформація за підприємствами наведена у таблицях А.1-А.10 додатка А. Зведена таблиця щодо оцінювання локальних компонент щодо

транспарентності досліджуваних підприємств наведені у таблицях 5 і 6, а загальний висновок – у табл. 7.

Таблиця 7– Результат оцінювання рівня транспарентності підприємств

№ з/п	Підприємство	Значення комплексного показника транспарентності, бал	Рівень транспарентності
1	ПАТ «Харківський тракторний завод»	10,5	високий
2	ПАТ «Кондитерська фабрика «Харків'янка»	11,0	високий
3	ТОВ «Спецкран»	1,3	низький
4	ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я»	11,5	
5	ПАТ «Швейная фабрика імені Тінякова»	6,0	середній
6	ПрАТ «Харківський хлібокомбінат «Слобожанський»	6,7	середній
7	ПрАТ «Богодухівський м'ясокомбінат»	6,7	середній
8	ПАТ «Великобурлуцький сироробний завод»	7,0	середній
9	ПАТ «Турбоатом»	14,0	високий
10	ПАТ «Куп'янський МКК»	11,0	високий

За результатами розрахунків зроблено висновок, що більшість досліджених підприємств мають високий та середній рівень транспарентності. Найбільш високе значення комплексного показника транспарентності діагностовано за ПАТ «Турбоатом» (14 балів), найменше – за ТОВ «Спецкран» (1,3 бали). За більшістю підприємств значення комплексного показника транспарентності коливається в межах 6-10 балів.

3. Оцінка впливу транспарентності на конкурентну позицію підприємства

Дотепер розглянуто сутність, елементний склад і послідовність оцінювання транспарентності підприємства.

Таблиця 5 – Результати оцінювання транспарентності за підприємствами м. Харкова

Код	ПАТ «Харківський тракторний завод»	ПАТ «Кондитерська фабрика «Харків'янка»	ТОВ «Спецкран»	ТОВ «Фармацевти чна компанія «Здоров'я»	ПАТ «Швейная фабрика імені Тінякова»	ПрАТ «Харківський хлібокомбінат «Слобожанськ ий»	ПрАТ «Богодухівс ький м'ясокомбі нат»	ПАТ «Великобур луцький сироробний завод»	ПАТ «Турбо- атом»	ПАТ «Куп'янськ ий МКК»
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Вид діяльності	виробництво машин і устаткування для сільського та лісового господарства	виробництво какао, шоколаду та цукрових кондитерських виробів	виробництво обладнання для ремонту залізничного транспорту	виробництво фармацевтич них препаратів і матеріалів	виробництво швейних виробів	виробництво хліба та хлібобулочних виробів;	виробництв о м'ясних продуктів	перероблен ня молока, виробництв о масла та сиру	виробницт- во двигунів і турбін	перероблен ня молока
Фінансова прозорість										
1.1	27.04.2017	27.04.2017	–	28.04.2017	28.04.2017	28.04.2017	11.04.2017	24.04.2017	28.04.2017	14.02.2017
1.2	27.04.2017	27.04.2017	–	28.04.2017	28.04.2017	28.04.2017	11.04.2017	24.04.2017	28.04.2017	14.02.2017
Правова прозорість										
2.1	надана з визначенням основних досягнень за періодами часу	надана з визначенням основних досягнень за періодами часу	вказана фрагментарн о	вказана фрагментарн о	відсутня	відсутня	вказана фрагментар но	вказана фрагментар но	надана з визначен- ням основних досягнень за періода- ми часу	надана з визначен- ням основних досягнень за періода- ми часу
2.2	повне розкриття інформації	повне розкриття інформації	інформація відсутня	повне розкриття інформації	не за всіма учасниками	не в повному обсязі за окремими учасниками	не за всіма учасниками	не в повному обсязі за окремими учасниками	повне розкриття інформації	повне розкриття інформації
2.3	розкрита у повному обсязі згідно вимог звітності	розкрита у повному обсязі згідно вимог звітності	відсутня	не в повному обсязі за окремими напрямами	не в повному обсязі за окремими напрямами	розкрита у повному обсязі згідно вимог звітності	розкрита у повному обсязі	розкрита у повному обсязі	розкрита у повному обсязі	розкрита у повному обсязі

Продовження табл. 5

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Прозорість управління										
3.1	повне розкриття інформації	повне розкриття інформації	відсутня	повне розкриття інформації	повне розкриття інформації	повне розкриття інформації	повне розкриття інформації	повне розкриття інформації	повне розкриття інформації	повне розкриття інформації
Технологічна прозорість										
4.1	наведена в динаміці	констатація факту	вказана фрагментарно	констатація факту	відсутня	відсутня	відсутня	відсутня	наведена в динаміці	наведена в режимі констатації факту
4.2	відсутня	наведена у розширеному виді	вказана фрагментарно	вказана фрагментарно	відсутня	відсутня	відсутня	відсутня	наведена у розширеному виді	наведена в обмеженому виді
Соціальна прозорість										
5.1	вказана фрагментарно	відсутня	відсутня	наведена у розширеному виді	відсутня	відсутня	відсутня	відсутня	наведена у розширеному виді	відсутня
5.2	вказана фрагментарно	вказана фрагментарно	відсутня	наведена у розширеному виді	відсутня	відсутня	відсутня	відсутня	наведена у розширеному виді	відсутня

Таблиця 6 – Результати оцінювання транспарентності за підприємствами м. Харкова

у балах

Код	ПАТ «Харківський тракторний завод»	ПАТ «Кондитерська фабрика «Харків'янка»	ТОВ «Спец- кран»	ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я»	ПАТ «Швейная фабрика імені Тінякова»	ПрАТ «Харківський хлібокомбінат «Слобожанський»	ПрАТ «Богодухівський м'ясокомбінат»	ПАТ «Великобурлуцький сироробний завод»	ПАТ «Турбо- атом»	ПАТ «Куп'янський МКК»
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Фінансова прозорість										
1.1	2,0	2,0	0,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	3,0
1.2	2,0	2,0	0,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	3,0
Разом	4,0	4,0	0,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	6,0
У середньому	2,0	2,0	0,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	3,0
Правова прозорість										
2.1	3	3	1	1	0	0	1	1	3	3
2.2	3	3	0	3	1	2	1	2	3	3
2.3	3	3	0	2	2	3	3	3	3	3
Разом	9,0	9,0	1,0	6,0	3,0	5,0	5,0	6,0	9,0	9,0
У середньому	3,0	3,0	0,3	2,0	1,0	1,7	1,7	2,0	3,0	3,0

Продовження табл. 6

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Прозорість управління										
3.1	3,0	3,0	0,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Технологічна прозорість										
4.1	3,0	2,0	1,0	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,0	2,0
4.2	0,0	3,0	1,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,0	2,0
Разом	3,0	5,0	2,0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,0	4,0
У середньому	1,5	2,5	1,0	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	3,0	2,0
Соціальна прозорість										
5.1	1,0	0,0	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,0	0,0
5.2	1,0	1,0	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,0	0,0
Разом	2,0	1,0	0,0	6,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,0	0,0
У середньому	1,0	0,5	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,0	0,0
ЗАГАЛОМ	10,5	11,0	1,3	11,5	6,0	6,7	6,7	7,0	14,0	11,0

Наступний етап нашого дослідження – перевірка гіпотези щодо залежності між транспарентністю та конкурентною позицією підприємства. Для цього застосуємо метод кореляційного аналізу та визначимо коефіцієнт кореляції (r) між комплексним показником транспарентності (K_T) та конкурентною позицією підприємства (K_P). Вибір методу кореляційного аналізу для перевірки гіпотези зумовлений неупередженістю та однозначністю висновків, що надає коефіцієнт кореляції, адже його значення свідчатиме про певний тип та силу зв'язку між досліджуваними характеристиками.

Для застосування методу кореляційного аналізу необхідна інформація щодо конкурентної позиції досліджуваних підприємств. Відзначимо численність моделей і методичних розробок щодо визначення позиції підприємства на ринку, найбільш відомим з яких є моделі БКГ, М. Портера, Мак-Кінзі, SWOT-аналізу та інші [7; 31; 32]. З огляду на доступність інформації, а також враховуючи те, що досліджувані підприємства функціонують у різних сферах економіки, вважаємо за доцільне визначити їх конкурентну позицію на основі співвідношення динаміки доходів за окремим підприємством та підприємствами певного виду економічної діяльності. В основі нашої пропозиції – матриця формування конкурентної карти ринку [32, с. 109-110]. Для визначення конкурентної позиції підприємства на основі співвідношення динаміки доходів розрахунки необхідно здійснити у такій послідовності:

1. Сформувані масив даних щодо доходів підприємства за t -й та $t+1$ -й періоди.
2. Сформувані масив даних щодо доходів підприємств певного виду економічної діяльності за t -й та $t+1$ -й періоди.
3. Визначити темп змін доходів за підприємством за досліджуваний період. Формула для розрахунку:

$$T_P = \frac{D_{t+1}}{D_t} \times 100, \quad (3)$$

де T_{Π} – темп змін доходу за підприємством, у відсотках,

D_t, D_{t+1} – дохід за t - та $t+1$ -й період за підприємством, тис. грн.

4. Визначити темп змін доходів за підприємствами певного виду економічної діяльності за досліджуваний період. Формула для розрахунку:

$$T_E = \frac{D_{E_{t+1}}}{D_{E_t}} \times 100, \quad (4)$$

де T_E – темп змін доходу за підприємствами певного виду економічної діяльності, у відсотках,

$D_{E_t}, D_{E_{t+1}}$ – дохід за t - та $t+1$ -й період за підприємствами певного виду економічної діяльності, тис. грн.

5. Порівняти темпи змін доходів за окремим підприємством та підприємствами певного виду економічної діяльності загалом. За результатами порівняння зробити висновок щодо конкурентної позиції підприємства на ринку у певний період часу – лідер, із сильною або слабкою позицією.

Відповідно позиції підприємства на ринку (лідер, із сильною або слабкою позицією) встановити певний бал (3, 2, 1 бал) Умови для визначення позиції підприємства на ринку наведені у таблиці 8.

Таблиця 8 – Умови для визначення конкурентної позиції на ринку

Співвідношення динаміки доходів	Висновок щодо конкурентної позиції підприємства	Бал
$T_{\Pi} \geq T_E$	лідер	3
$T_{\Pi} \approx T_E$	підприємство зі сильною конкурентною позицією	2
$T_{\Pi} \leq T_E$	підприємство зі слабкою конкурентною позицією	1

Дотримуючись наведеної послідовності, визначимо конкурентну позицію за кожним з досліджуваних підприємств. Вихідна інформація та результати розрахунків наведені у табл. 9. За результатами розрахунків визначено групи

підприємств – лідерів, зі сильною та слабкою позиціями. Їх склад наведений у табл. 10.

Таблиця 10 – Групування підприємств за конкурентною позицією на ринку

Група	Підприємство
Лідер	ПАТ «Кондитерська фабрика «Харків'янка»
Підприємства із сильною конкурентною позицією	ПрАТ «Богодухівський м'ясокомбінат» ПАТ «Куп'янський МКК» ПАТ «Швейная фабрика імені Тінякова» ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я»
Підприємства із слабкою конкурентною позицією	ПрАТ «Харківський хлібокомбінат «Слобожанський» ПАТ «Великобурлуцький сироробний завод» ПАТ «Харківський тракторний завод» ТОВ «Спецкран» ПАТ «Турбоатом»

Враховуючи отримані дані, перевіримо гіпотезу щодо залежності між прозорістю та конкурентною позицією підприємства (табл. 11).

Таблиця 11 – Вихідна інформація для дослідження впливу прозорості на конкурентну позицію

№ з/п	Підприємство	Прозорість, бал	Конкурентна позиція, бал
1	ПАТ «Харківський тракторний завод»	10,5	1
2	ПАТ «Кондитерська фабрика «Харків'янка»	11,0	3
3	ТОВ «Спецкран»	1,3	1
4	ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я»	11,5	2
5	ПАТ «Швейная фабрика імені Тінякова»	6,0	2
6	ПрАТ «Харківський хлібокомбінат «Слобожанський»	6,7	1
7	ПрАТ «Богодухівський м'ясокомбінат»	6,7	2
8	ПАТ «Великобурлуцький сироробний завод»	7,0	1
9	ПАТ «Турбоатом»	14,0	1

10	ПАТ «Куп'янський МКК»	11,0	2
----	-----------------------	------	---

Таблиця 9 – Визначення конкурентної позиції підприємств на ринку

Показник	Од. виміру	2015	2016	Темп змін, %	Конкурентна позиція	Бал
1	2	3	4	5	6	7
Обсяг реалізованої продукції за підприємствами за видами економічної діяльності:						
виробництво харчових продуктів в Україні	млн грн	398023,2	462418,9	116,2	–	–
Чистий дохід за підприємствами:						
ПАТ «Кондитерська фабрика «Харків'янка»	тис. грн	184342	232379	126,1	лідер	3
ПрАТ «Харківський хлібокомбінат «Слобожанський»	тис. грн	65171	64807	99,4	слабка позиція	1
ПрАТ «Богодухівський м'ясокомбінат»	тис. грн	39505	43393	109,8	сильна позиція	2
ПАТ «Великобурлуцький сироробний завод»	тис. грн	1515	1111	73,3	слабка позиція	2
ПАТ «Куп'янський МКК»	тис. грн	670896	743769	110,9	сильна позиція	3
Обсяг реалізованої продукції за підприємствами за видами економічної діяльності:						
виробництво одягу в Україні	млн грн	17384,4	20344,4	117,0	–	–
Чистий дохід за підприємствами:						
ПАТ «Швейная фабрика імені Тінякова»	тис. грн	5164	5370	104,0	сильна позиція	2
Обсяг реалізованої продукції за підприємствами за видами економічної діяльності:						

Продовження табл. 9

1	2	3	4	5	6	7
виробництво фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів в Україні	млн грн	20295,8	26060,9	128,4	–	–
Чистий дохід за підприємствами:						
ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я»	тис. грн	1301574	1493424	114,7	сильна позиція	2
Обсяг реалізованої продукції за підприємствами за видами економічної діяльності:						
машинобудування в Україні	млн грн	115261,7	131351,8	114,0	–	–
Чистий дохід за підприємствами:						
ПАТ «Харківський тракторний завод»	тис. грн	513280	222845	43,4	слабка позиція	1
ТОВ «Спецкран»	тис. грн	112124	98123	87,5	слабка позиція	1
ПАТ «Турбоатом»	тис. грн	2694253	2166943	80,4	слабка позиція	1

За розрахунками коефіцієнт кореляції становив 0,25, що свідчить про прямий та водночас слабкий зв'язок між транспарентністю та рівнем конкурентної позиції за сукупністю досліджуваних підприємств. Водночас в разі включення до вибіркової сукупності тільки таких підприємств ПАТ «Кондитерська фабрика «Харків'янка», ТОВ «Спецкран», ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я», ПрАТ «Харківський хлібокомбінат «Слобожанський», ПрАТ «Богодухівський м'ясокомбінат», ПАТ «Куп'янський МКК» коефіцієнт кореляції зростає та становить 0,74. А це свідчить про доцільність продовження досліджень у даному напрям

Висновки

У роботі розглянуто теоретичні та практичні питання щодо впливу транспарентності на конкурентну позицію підприємства.

За результатами огляду наукової літератури з питань сутності та основних елементів транспарентності визначено, що транспарентність – це якісна характеристика, яка відображає прозорість відносин підприємства з іншими зацікавленими сторонами (власниками, працівниками, покупцями, постачальниками ресурсів, громадою, державою). Транспарентність – комплексна характеристика, яка складається з таких елементів, як фінансова та правова прозорість, прозорість управління, технологічна та соціальна прозорість.

Враховуючи виділені елементи та інформаційну забезпеченість сформовано сукупність показників, які відображають фінансову, правову прозорість, прозорість управління, технологічну та соціальну прозорість. Наведено послідовність оцінювання транспарентності, що ґрунтується на визначенні її локальних компонент та реалізується з використанням методів рівномірної оптимальності та адитивного згортання. Апробацію розробленого методичного підходу здійснено за даними підприємств Харкова та Харківської області. Визначено, що більшість досліджених підприємств мають високий та середній рівень транспарентності.

З метою визначення конкурентної позиції підприємства на ринку у роботі запропоновано здійснювати порівняння темпів росту доходу окремого підприємства та підприємствами певного виду економічної діяльності загалом. Співвідношення між вказаними показниками дозволить виділити підприємства –лідери, а також зі сильною та слабкою конкурентною позицією. За результатами розрахунків для більшості досліджених підприємств діагностовано сильну та слабку конкурентні позиції.

Для перевірки гіпотези щодо залежності конкурентної позиції підприємства від рівня його транспарентності використано метод

кореляційного аналізу. У результаті за сукупністю досліджуваних підприємств встановлено прямий але слабкий зв'язок між транспарентністю та рівнем конкурентної позиції. Водночас в разі скорочення вибіркової сукупності підприємств, відзначено значне зростання коефіцієнта кореляції, що свідчить про доцільність подальших досліджень транспарентності та її впливу на стан підприємства.

Список використаних джерел

1. Пашковська М. Поняття транспарентності в сучасній науці «Державне управління». [Електронний ресурс]. – Режим доступа: [file:///C:/Users/Elena/Downloads/efdu_2013_34_16%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Elena/Downloads/efdu_2013_34_16%20(1).pdf)
2. Дерій Ж.В. Транспарентність інноваційної діяльності як необхідна умова існування та розвитку харчової промисловості України / Ж.В. Дерій, Н.В. Завгородня // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка. – 2016. – Вип 1(2). С. 264-267.
3. Суровцева І.Ю. Транспарентність управлінських структур: шляхи інформаційної прозорості/ Ю. І. Суровцева, В.І. Ніколаєва // Менеджер. – 2016. – № 1. – С. 55-61.
4. Кузіна Р.В. Транспарентність корпоративної звітності як основа її формування / Р.В. Кузіна // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Економічні науки". – 2015. – №12. – С. 193–197.
5. Хубиев Р.К. Транспарентность как фактор конкурентоспособности [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <https://www.econ.msu.ru/cmt2/lib/a/1530/file/Hubiev.pdf>
6. Савченко Т.Г. Порівняльна оцінка транспарентності корпорації «ЕххонМобіл» та НАК «Нафтогаз Україна» в контексті сталого розвитку / Т.Г. Савченко, Р.Р. Бондаренко. [Електронний ресурс]. – Режим доступа: http://economyandsociety.in.ua/journal/7_ukr/77.pdf
7. Формирование конкурентной позиции предприятия в условиях кризиса: монография / А.Н. Тищенко и др.– Х.: ИНЖЭК, 2007. – 376 с.
8. Авраменко Т.П. Вплив економічних чинників на конкурентоспроможність підприємства [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <file:///C:/Users/Elena/Downloads/543-1063-1-SM.pdf>
9. Тест на прозорість: потребитель установил новые правила. [Електронний ресурс]. – Режим доступа:

- http://mmr.ua/show/test_na_prozrachnosty_potrebately_ustanovil_novye_pravila#883866867.1518086555
10. Ковальчук В.В. Подходы к оценке прозрачности финансовой отчетности банков в современных условиях развития банковской системы / В. В. Ковальчук, Е.В. Новикова. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://rep.polessu.by/bitstream/123456789/9732/1/16.pdf>
 11. Тихомирова Є.Б. Прозористість бюджету України: методики оцінки держдепартаменту США та міжнародного бюджетного партнерства/ Є. Б. Тихомирова // Міжнародні відносини. Серія: Політичні науки : електронний збірник наукових праць / Інститут міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка. - 2015. - № 5. - Режим доступу : http://journals.iir.kiev.ua/index.php/pol_n/article/view/2502
 12. Наливайко Л. Поняття та ознака прозорості в контексті євроінтеграції / Л. Наливайко, М. Романов [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://www.jurnaluljuridic.in.ua/archive/2016/5/6.pdf>
 13. Потриваєва Н.В. Прозористість як забезпечення повноти висвітлення інформації у фінансовій звітності / Н.В. Потриваєва, Т.О. Кореновська. – [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://global-national.in.ua/archive/8-2015/245.pdf>
 14. Cambridge Dictionary. [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/transparency>
 15. Oxford Dictionary. [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <https://en.oxforddictionaries.com/definition/transparency>
 16. Прозорість корпоративної звітності: оцінка найбільших приватних та державних компаній України. Звіт Transparency International Україна. [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <https://ti-ukraine.org/research/prozorist-korporatyvnoi-zvitnosti/>

17. Крет О.В. Інституалізація транспарентності державної влади : автореф. дис. на здоб. наук. ступ. канд. політ. наук : спец.23.00.02 / О.В. Крет : Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. – Чернівці, 2010.– 20 с.
18. Гаценко Л.В. Теорія зацікавлених сторін (стейкхолдерів): історія розвитку та проблемні питання для подальших досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступа: file:///C:/Users/Elena/Downloads/Vodt_2016_1_27.pdf
19. Макарович В.К. Транспарентність фінансової звітності в умовах застосування МСФЗ / В.К. Макарович, І.В. Вигівська. [Електронний ресурс]. – Режим доступа: http://www.visnyk-ekon.uzhnu.edu.ua/images/pubs/48/48_49.pdf
20. Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України. [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <https://smida.gov.ua/about>
21. Офіційний сайт ПАТ ХТЗ. [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://xtz.ua/ua/>
22. Офіційний сайт ПАТ Кондитерська фабрика Харків'янка. [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://biscuit.com.ua/blog-headlines/responsibility>
23. Офіційний сайт ТОВ «Спецкран» [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://spezkran.com/>
24. Офіційний сайт фармацевтичної фірми «Здоров'я» [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <https://www.zt.com.ua/>
25. Офіційний сайт ПАТ «Швейна фабрика імені Тінякова» <http://www.tinyakova.com.ua/>
26. Офіційний сайт ПрАТ «Харківський хлібокомбінат «Слобожанський» <http://www.sloboda.nr-avers.com.ua/>
27. ПрАТ «Богодухівський м'ясокомбінат» [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://www.smk-group.com.ua/brendy/>

28. Офіційний сайт ПАТ «Великобурлуцький сироробний завод»
<http://burluk.pat.ua/>
29. Офіційний сайт ПАТ «Турбоатом» [Електронний ресурс]. – Режим
доступа: <http://www.turboatom.com.ua/>
30. Офіційний сайт ПрАТ «Куп'янський МКК» [Електронний ресурс]. –
Режим доступа: <http://kmk.ua/ru/company/finpotcet.html>
31. Оцінка конкурентоспроможності підприємств ресторанного
господарства: монографія / Т.В. Андросова, Н.О. Власова,
Н.В. Михайлова, О.А. Круглова. – Х. : ХДУХТ, 2010. – 144 с.
32. Управління конкурентоспроможністю підприємства: навч. посіб. /
С.М. Клименко, Т.В. Омеляненко, Д.О. Барабась, О.С. Дуброва,
А.В. Вакуленко. – Вид.2-ге, без змін. – К. : КНЕУ, 2009. – 520 с.
33. Державна служба статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим
доступа: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Додатки

Додаток А – Вихідна інформація за підприємствами

Таблиця А.1 - Вихідна інформація за ПАТ «Харківський тракторний завод»

Вид економічної діяльності	виробництво машин і устаткування для сільського та лісового господарства
Чистий дохід 2015, тис грн	513280
Чистий дохід 2016, тис. грн	222845
Фінансова прозорість	
Термін представлення фінансової звітності за національними стандартами	27.04.2017
Термін представлення фінансової звітності за міжнародними стандартами	27.04.2017
Правова прозорість	
Розкриття інформації щодо історії становлення підприємства	надана з визначенням основних досягнень за періодами часу
Розкриття інформації щодо власників підприємства	повне розкриття інформації щодо найменування підприємства/прізвища, ім'я, по-батькові; частки паю (акцій) кожного із власників
Розкриття інформації щодо стану корпоративного управління на підприємстві	розкрита у повному обсязі згідно вимог звітності
Прозорість управління	
Розкриття інформації щодо посадових осіб та результатів загальних зборів на підприємстві	повне розкриття інформації щодо посадових осіб підприємства, результати загальних зборів акціонерів
Технологічна прозорість	
Розкриття інформації щодо технологій, які використовуються на підприємстві	наведена в динаміці, з відзначенням впровадження інноваційних розробок
Розкриття інформації щодо джерел надходження сировини, матеріалів, які використовуються на підприємстві	відсутня
Соціальна прозорість	
Розкриття інформації щодо програм розвитку для працівників підприємства	вказана фрагментарно
Розкриття інформації щодо реалізації соціальних проектів	вказана фрагментарно

Таблиця А.2 - Вихідна інформація за ПАТ «Кондитерська фабрика
«Харків'янка»

Вид економічної діяльності	виробництво какао, шоколаду та цукрових кондитерських виробів
Чистий дохід 2015, тис грн	184342
Чистий дохід 2016, тис. грн	232379
Фінансова прозорість	
Термін представлення фінансової звітності за національними стандартами	27.04.2017
Термін представлення фінансової звітності за міжнародними стандартами	27.04.2017
Правова прозорість	
Розкриття інформації щодо історії становлення підприємства	надана з визначенням основних досягнень за періодами часу
Розкриття інформації щодо власників підприємства	повне розкриття інформації щодо найменування підприємства/прізвища, ім'я, по-батькові; частки паю (акцій) кожного із власників
Розкриття інформації щодо стану корпоративного управління на підприємстві	розкрита у повному обсязі згідно вимог звітності
Прозорість управління	
Розкриття інформації щодо посадових осіб та результатів загальних зборів на підприємстві	повне розкриття інформації щодо посадових осіб підприємства, результати загальних зборів акціонерів
Технологічна прозорість	
Розкриття інформації щодо технологій, які використовуються на підприємстві	наведена в режимі констатації факту
Розкриття інформації щодо джерел надходження сировини, матеріалів, які використовуються на підприємстві	наведена у розширеному виді, з вказуванням основних постачальників підприємства
Соціальна прозорість	
Розкриття інформації щодо програм розвитку для працівників підприємства	відсутня
Розкриття інформації щодо реалізації соціальних проектів	вказана фрагментарно

Таблиця А.3 - Вихідна інформація за ТОВ «Спецкран»

Вид економічної діяльності	виробництво обладнання для залізниці
Чистий дохід 2015, тис грн	112424
Чистий дохід 2016, тис. грн	98123
Фінансова прозорість	
Термін представлення фінансової звітності за національними стандартами	фінансова звітність не оприлюднена
Термін представлення фінансової звітності за міжнародними стандартами	фінансова звітність не оприлюднена
Правова прозорість	
Розкриття інформації щодо історії становлення підприємства	вказана фрагментарно
Розкриття інформації щодо власників підприємства	інформація щодо власників підприємства відсутня
Розкриття інформації щодо стану корпоративного управління на підприємстві	відсутня
Прозорість управління	
Розкриття інформації щодо посадових осіб та результатів загальних зборів на підприємстві	відсутня
Технологічна прозорість	
Розкриття інформації щодо технологій, які використовуються на підприємстві	вказана фрагментарно
Розкриття інформації щодо джерел надходження сировини, матеріалів, які використовуються на підприємстві	вказана фрагментарно
Соціальна прозорість	
Розкриття інформації щодо програм розвитку для працівників підприємства	відсутня
Розкриття інформації щодо реалізації соціальних проектів	відсутня

Таблиця А.4 - Вихідна інформація за ТОВ «Фармацевтична компанія
«Здоров'я»

Вид економічної діяльності	виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів
Чистий дохід 2015, тис грн	1304574
Чистий дохід 2016, тис. грн	1493424
Фінансова прозорість	
Термін представлення фінансової звітності за національними стандартами	28.04.2017
Термін представлення фінансової звітності за міжнародними стандартами	28.04.2017
Правова прозорість	
Розкриття інформації щодо історії становлення підприємства	
Розкриття інформації щодо власників підприємства	повне розкриття інформації щодо найменування підприємства/прізвища, ім'я, по-батькові; частки паю (акцій) кожного із власників
Розкриття інформації щодо стану корпоративного управління на підприємстві	не в повному обсязі за окремими напрямками
Прозорість управління	
Розкриття інформації щодо посадових осіб та результатів загальних зборів на підприємстві	повне розкриття інформації щодо посадових осіб підприємства, результати загальних зборів акціонерів
Технологічна прозорість	
Розкриття інформації щодо технологій, які використовуються на підприємстві	наведена в режимі констатації факту
Розкриття інформації щодо джерел надходження сировини, матеріалів, які використовуються на підприємстві	вказана фрагментарно
Соціальна прозорість	
Розкриття інформації щодо програм розвитку для працівників підприємства	наведена у розширеному виді, з вказуванням конкретних програм
Розкриття інформації щодо реалізації соціальних проектів	наведена у розширеному виді, з вказуванням конкретних проектів

Таблиця А.5 - Вихідна інформація за ПАТ «Швейна фабрика імені Тінякова»

Вид економічної діяльності	виробництво швейних виробів
Чистий дохід 2015, тис грн	5164
Чистий дохід 2016, тис. грн	5370
Фінансова прозорість	
Термін представлення фінансової звітності за національними стандартами	28.04.2017
Термін представлення фінансової звітності за міжнародними стандартами	28.04.2017
Правова прозорість	
Розкриття інформації щодо історії становлення підприємства	
Розкриття інформації щодо власників підприємства	не за всіма учасниками
Розкриття інформації щодо стану корпоративного управління на підприємстві	не в повному обсязі за окремими напрямками
Прозорість управління	
Розкриття інформації щодо посадових осіб та результатів загальних зборів на підприємстві	повне розкриття інформації щодо посадових осіб підприємства, результати загальних зборів акціонерів
Технологічна прозорість	
Розкриття інформації щодо технологій, які використовуються на підприємстві	відсутня
Розкриття інформації щодо джерел надходження сировини, матеріалів, які використовуються на підприємстві	відсутня
Соціальна прозорість	
Розкриття інформації щодо програм розвитку для працівників підприємства	відсутня
Розкриття інформації щодо реалізації соціальних проектів	відсутня

Таблиця А.6 - Вихідна інформація за ПрАТ «Харківський хлібокомбінат
«Слобожанський»

Вид економічної діяльності	виробництво хліба та хлібобулочних виробів; виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок нетривалого зберігання
Чистий дохід 2015, тис грн	65171
Чистий дохід 2016, тис. грн	64807
Фінансова прозорість	
Термін представлення фінансової звітності за національними стандартами	28.04.2017
Термін представлення фінансової звітності за міжнародними стандартами	28.04.2017
Правова прозорість	
Розкриття інформації щодо історії становлення підприємства	відсутня
Розкриття інформації щодо власників підприємства	не в повному обсязі за окремими учасниками
Розкриття інформації щодо стану корпоративного управління на підприємстві	розкрита у повному обсязі згідно вимог звітності
Прозорість управління	
Розкриття інформації щодо посадових осіб та результатів загальних зборів на підприємстві	повне розкриття інформації щодо посадових осіб підприємства, результати загальних зборів акціонерів
Технологічна прозорість	
Розкриття інформації щодо технологій, які використовуються на підприємстві	відсутня
Розкриття інформації щодо джерел надходження сировини, матеріалів, які використовуються на підприємстві	відсутня
Соціальна прозорість	
Розкриття інформації щодо програм розвитку для працівників підприємства	відсутня
Розкриття інформації щодо реалізації соціальних проектів	відсутня

Таблиця А.7 - Вихідна інформація за ПрАТ «Богодухівський м'ясокомбінат»

Вид економічної діяльності	виробництво м'ясних продуктів
Чистий дохід 2015, тис грн	39505
Чистий дохід 2016, тис. грн	43393
Фінансова прозорість	
Термін представлення фінансової звітності за національними стандартами	11.04.2017
Термін представлення фінансової звітності за міжнародними стандартами	11.04.2017
Правова прозорість	
Розкриття інформації щодо історії становлення підприємства	вказана фрагментарно
Розкриття інформації щодо власників підприємства	не за всіма учасниками
Розкриття інформації щодо стану корпоративного управління на підприємстві	розкрита у повному обсязі згідно вимог звітності
Прозорість управління	
Розкриття інформації щодо посадових осіб та результатів загальних зборів на підприємстві	повне розкриття інформації щодо посадових осіб підприємства, результати загальних зборів акціонерів
Технологічна прозорість	
Розкриття інформації щодо технологій, які використовуються на підприємстві	відсутня
Розкриття інформації щодо джерел надходження сировини, матеріалів, які використовуються на підприємстві	відсутня
Соціальна прозорість	
Розкриття інформації щодо програм розвитку для працівників підприємства	відсутня
Розкриття інформації щодо реалізації соціальних проектів	відсутня

Таблиця А.8 - Вихідна інформація за ПАТ «Великобурлуцький сироробний завод »

Вид економічної діяльності	виробництво м'ясних продуктів
Чистий дохід 2015, тис грн	39505
Чистий дохід 2016, тис. грн	43393
Фінансова прозорість	
Термін представлення фінансової звітності за національними стандартами	11.04.2017
Термін представлення фінансової звітності за міжнародними стандартами	11.04.2017
Правова прозорість	
Розкриття інформації щодо історії становлення підприємства	вказана фрагментарно
Розкриття інформації щодо власників підприємства	не за всіма учасниками
Розкриття інформації щодо стану корпоративного управління на підприємстві	розкрита у повному обсязі згідно вимог звітності
Прозорість управління	
Розкриття інформації щодо посадових осіб та результатів загальних зборів на підприємстві	повне розкриття інформації щодо посадових осіб підприємства, результати загальних зборів акціонерів
Технологічна прозорість	
Розкриття інформації щодо технологій, які використовуються на підприємстві	відсутня
Розкриття інформації щодо джерел надходження сировини, матеріалів, які використовуються на підприємстві	відсутня
Соціальна прозорість	
Розкриття інформації щодо програм розвитку для працівників підприємства	відсутня
Розкриття інформації щодо реалізації соціальних проектів	відсутня

Таблиця А.9 - Вихідна інформація за ПАТ «Турбоатом»

Вид економічної діяльності	виробництво двигунів і турбін, крім авіаційних, автотранспортних і мотоциклетних двигунів
Чистий дохід 2015, тис грн	2694253
Чистий дохід 2016, тис. грн	2166943
Фінансова прозорість	
Термін представлення фінансової звітності за національними стандартами	28.04.2017
Термін представлення фінансової звітності за міжнародними стандартами	28.04.2017
Правова прозорість	
Розкриття інформації щодо історії становлення підприємства	надана з визначенням основних досягнень за періодами часу
Розкриття інформації щодо власників підприємства	повне розкриття інформації щодо найменування підприємства/прізвища, ім'я, по-батькові; частки паю (акцій) кожного із власників
Розкриття інформації щодо стану корпоративного управління на підприємстві	розкрита у повному обсязі згідно вимог звітності
Прозорість управління	
Розкриття інформації щодо посадових осіб та результатів загальних зборів на підприємстві	повне розкриття інформації щодо посадових осіб підприємства, результати загальних зборів акціонерів
Технологічна прозорість	
Розкриття інформації щодо технологій, які використовуються на підприємстві	наведена в динаміці, з відзначенням впровадження інноваційних розробок
Розкриття інформації щодо джерел надходження сировини, матеріалів, які використовуються на підприємстві	наведена у розширеному виді, з вказуванням основних постачальників підприємства
Соціальна прозорість	
Розкриття інформації щодо програм розвитку для працівників підприємства	наведена у розширеному виді, з вказуванням конкретних програм
Розкриття інформації щодо реалізації соціальних проектів	наведена у розширеному виді, з вказуванням конкретних проектів

Таблиця А.10 - Вихідна інформація за ПАТ «Куп'янський МКК»

Вид економічної діяльності	перероблення молока
Чистий дохід 2015, тис грн	670896
Чистий дохід 2016, тис. грн	743769
Фінансова прозорість	
Термін представлення фінансової звітності за національними стандартами	14.02.2017
Термін представлення фінансової звітності за міжнародними стандартами	14.02.2017
Правова прозорість	
Розкриття інформації щодо історії становлення підприємства	надана з визначенням основних досягнень за періодами часу
Розкриття інформації щодо власників підприємства	повне розкриття інформації щодо найменування підприємства/прізвища, ім'я, по-батькові; частки паю (акцій) кожного із власників
Розкриття інформації щодо стану корпоративного управління на підприємстві	розкрита у повному обсязі згідно вимог звітності
Прозорість управління	
Розкриття інформації щодо посадових осіб та результатів загальних зборів на підприємстві	повне розкриття інформації щодо посадових осіб підприємства, результати загальних зборів акціонерів
Технологічна прозорість	
Розкриття інформації щодо технологій, які використовуються на підприємстві	наведена в режимі констатації факту
Розкриття інформації щодо джерел надходження сировини, матеріалів, які використовуються на підприємстві	наведена в обмеженому виді
Соціальна прозорість	
Розкриття інформації щодо програм розвитку для працівників підприємства	відсутня
Розкриття інформації щодо реалізації соціальних проєктів	відсутня